

17 Vyprávění říčky

CÍL: Žáci se vžijí do vodního ekosystému. Aktivita posílí sounáležitost s vodním biotopem, rozvíjí fantazii žáků.

ČAS: 25 min.

POMŮCKY: text ŘÍČKA

POSTUP: Pedagog vyzve žáky, aby si našli místo, kde se cítí dobře. Tak, aby dobře slyšeli pedagoga a vzájemně se nerušili. Děti se položí na záda a zavrou oči. Pedagog jim vysvětlí, že jim bude říkat příběh a oni si ho budou představovat. Během příběhu nikdo nemluví. Text lze zkrátit.

TEXT ŘÍČKA: Zavřete oči. Společně se přeneseme do doby, kdy tu ještě na Zemi nebyli lidé. Avšak Země už vypadala podobně, jako nyní. Už tu rostly lesy, louky, voda tekla v potocích a řekách. Bylo zde už podobné počasí. Až se třikrát společně nadechneme, přenesete se do doby před člověkem. (Třikrát se společně nadechnují). Rozhlédnete se. Vidíte hluboké lesy, krajina je plná zvěře. Zaposloucháte se a slyšíte zpívat ptáky, z lesa na vás zavolá liška. Vše je v souladu. Od samého prvo počátku Země je voda nositelem života. Voda napájí rostliny, stromy, zažene žízeň živočichům. Díky vodě se na planetě rozvíjí život. Procházíte se přírodou, v dálce se něco třpytí. Zaujalo vás to a jdete se tam podívat. Stanete na břehu krásné živé říčky. Ta řeka je nádherná. Líbí se vám, jak je čistá, rychle teče. Napadne vás, že byste ji chtěli prozkoumat. Kapka vám stříkla na tvář. Příjemně vás chladí. Zujete boty a zavřete oči, pomalu vkročíte do řeky, do kouzelné řeky, která vám dá možnost na chvíli se stát rybkou. Cítíte, jak se zmenšujete, postupně vám narostly ploutve a vy zjišťujete, že jste celí ve vodě, že umíte rychle plavat, a dokonce umíte pod vodou dýchat. Jak vypadáte? Jste velká ryba, nebo malá rybka? Jaké máte ploutve? Plavete pomalu, nebo rychle? Prohlédněte sami sebe a vyzkoušejte, co teď vaše nové tělo umí.

Plavete řekou proti proudu. Cítíte, jak vás voda příjemně hladí po těle a jemně chladí. V řece se vám líbí. Jsou tu kameny a různé zátočiny. Mělké pobřežní vody se střídají s hlubšími tůňkami, kde se můžete schovat. Je tu všude dostatek potravy. Cítíte se šťastně a bezstarostně. Řeka se kroutí, meandruje a vás baví těmi meandry proplouvat. Z čiré radosti ze života často vyskočíte nad hladinu. Hop! Užíváte si, jak zas žuchnete do vody zpět. Dokonce skáčete i přes kameny z vody do vody. To vás tak baví, že tím dokážete trávit hodiny času.

Takto tu žijete z generace na generaci, rodíte se a odcházíte. Čas plyne. Jednou se však začne dít něco zvláštního a nečekaného. Slyšíte otřesy půdy, které vibrují s hladinou vody. Zkoušíte vyskočit nad hladinu, ale nic nevidíte. Takto se to děje 7 dní. Začínáte pociťovat nejistotu. Poté se do vaší říčky začne sypat ze železného obrovitého stroje hlína a kamení a všechna vaše oblíbená místa jsou zasypána. Naštěstí je voda přesunuta jinam a vy plujete s ní. Ale kam? Horlivě mácháte ploutvemi, abyste jí stačili, protože víte, že bez vody byste byli ztraceni. Občas se ocitnete na suchu, ale přijde vždy vlna, která vás vezme s sebou. Voda vás tu nenechá samotné. Patříte k ní a ona k vám. Jste udýchaní, ale zvládli jste to. Jste opět v říčce a máte dostatek vody. Odpočíváte. Vydýcháte se.

Plavete se podívat po novém domově. Řeka nemá žádné zákruty, je rovná jako pravítko. Nejsou tu ani kameny a drobné kamínky. A kde je ta ulomená větev, kde jste si vždy s ostatními rybami hráli na schovávanou? Uff, musíte teď pořád máchat ploutvemi, voda tu teče mnohem rychleji, než dříve. Nemáte se kde schovat, řeka je rovná, všude stejná a je tu i méně potravy. Dny ubíhají, cítíte hlad a ze života nemáte radost. Doufáte, že se vše v dobré obrátí.

Vaše přání bylo vyslyšeno. Po mnoha letech, co jste takto přežívali, opět přijel železný stroj. Tentokrát je menší, nedělá takové otřesy. Kolem řeky se pohybují zvláštní živočichové, kteří chodí po dvou končetinách a další dvě končetiny ne-

**SPOLEČNĚ S DĚTI
PROTI SUCHU**

**Iceland
Liechtenstein
Norway grants**

**VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
KLÁSTER BROUMOV**

Živá voda
komunitní projekt pro nápravu vodní situace

PRAMENY
základní škola

Namsos kommune
Nåvnesjenjaelmien tjetle

Projekt With children against drought financován z Programu Vzdělávání Fondů EHP

mají na chuť. Buď v nich drží nástroje nebo chytají ryby, vaše přátele. Vás taky chytili, ale vy cítíte, že vám pomáhají. Nebojíte se. Nesou vás ve fialové nádobě, není tam moc vody, ale říkáte si, my to zvládneme. Pomáhají vám. Konečně nastane ta chvíle. Železný stroj je s prací hotov, obnovil zasypané koryto původní řeky, teď už tam zase teče voda a vás právě vypouští zpět do vašeho domova. Záříte radostí. Zase je to tu jako dřív. Tůň, zákruty, schovky. Jste doma. Po tolika letech jste zpátky. Radostí skáčete přes kameny, děláte ve vzduchu přemety a zase žuchnete do vody. Jste šťastní. A tak to zůstane napořád.

Je čas vrátit se nazpět do přítomného okamžiku. Pomalu vystupujete na břeh. Máte nohy, ruce, jste člověkem. Ležíte (sedíte) na zemi blízko řeky (potoka, ve třídě apod.). Třikrát se společně nadechneme a po třetím nádechu otevřeme oči. Jednou, po druhé, po třetí (společný nádech). Otevíráme oči, protáhneme si nejdříve ruce, pak nohy, můžeme si zívnout. Pedagog pomalu nechá děti posadit, probrat. Nespěchá.

Autor: Šárka Vávrová

REFLEXE: Pedagog vyzve žáky ke společnému sdílení zážitků, pocitů. *Jaká část příběhu je nejvíc oslovila, co cítili? Cítili se bezpečně? Nebo jim představy byly nepříjemné?*

Co se přesně v příběhu stalo? Mohlo se to tak stát? Společně přichází na to, že se to skutečně v historii takto dělo. Je to příběh o narovnání řek a potoků. O zasypaní původních koryt. Co byl ten železný stroj? (bagr) Děti si zpětně připomenou meandry toku, jak fungují, k čemu jsou dobré.

Kdo byl živočich se dvěma končetinami?

**SPOLEČNĚ S DĚTMI
PROTI SUCHU**

**Iceland
Liechtenstein
Norway grants**

**VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ
CENTRUM
ALŠTEK BROUMOV**

Živá voda
ROMULÉNE PRO NÁHRAD VODY DO HNANÍ

PRAMENY
ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**Namsos kommune
Nåvmesjenjaelmien tjelste**

Projekt With children against drought financován z Programu Vzdělávání Fondů EHP